

ගුරු දෙගුරුන්ට උපදෙස්

1 පොත් අරමුණ

මෙය 'අකුරු මිහිර' නමැති පොත් පෙළේ පස්වැන්න යි. මෙය පාසලේ පස්වෙනි ශ්‍රේණියේ ඉගෙන ගන්නා දරුවාට බෙහෙවින් ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත. මේ පොත් පෙළේ අරමුණ සිංහලයෙන් නිරවුල්ව කතා කරන සැටින් නිවැරදිව ලියන සැටින් සිංහල දරුවාට ක්‍රමවත්ව කියා දීම යි. මේ පොත ඉගෙන ගැනීමෙන් ජීව භාෂාවක් වශයෙන් සිංහලයෙහි ඇති ගති ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීමට ද දරුවාට හැකි වනු ඇත.

ජීව භාෂාව ජීවියෙකු වැන්න. ජීවියා මොහොතින් මොහොත වෙනස් වෙමින් වැඩෙයි. නයා වැඩෙන්නේ කලින් කලට උගේ හැව් අරමිනි. උපදින විට නැති අං සමහර සතුන්ට පසුව ලැබේ. ජීව භාෂාව ද එසේ ම මොහොතින් මොහොත වෙනස් වෙමින් වැඩෙයි; වෙනස් වෙමින් නව මුහුණුවරක් ලබයි. ජීව භාෂාවක සිදු වන වෙනස්කම් තුන් ආකාර ය:

පළමුවැන්න : භාෂාවේ සමහර අංග නැති වී යයි. එදා 'ලඛිකා බැඛිකුව' ලිවීමට යොදා ගත් **ඛ-යන්න** අද යෙදෙන්නේ නැත. ඒ වෙනුවට බින්නුව යොදා ගනිමින් 'ලංකා බැංකුව' යැයි ලිවීම අද සිරිත යි. එදා නිපාත වශයෙන් යෙදුණු 'එව්', 'පුන', 'යොර', 'වැලි' වැනි නිපාත අද භාවිතයේ නැත. මොනරාගේ ගැහැනු සතා හැඳින්වීමට එදා යෙදුණු 'සෙබඩ' යන පදය වෙනුවට ද යෙදෙන්නේ 'මොනර' යන පදය යි. "පෙරුන් පිට ඉන්න" නම නැතිවී "පෙරුන් පිට" බවට වැඩි යා යයි.

දෙවැන්න : භාෂාවේ සමහර අංග අලුත් වැඩිවීමට යොදා ගැනේ. එදා 'ශ්‍රැතිය', 'බහුශ්‍රැත', 'ධූවය' වැනි පද ලිවීමෙහි දී 'ශ්‍ර' 'ධූ' යන අකුරුවල ඇද පිළිල යොදා ගන්නේ **රු-ශබ්දය** හඟවනු පිණිස ය. එහෙත් අද ඒ ඇද පිළිල යොදා ගන්නේ **රු-ශබ්දය** හඟවනු පිණිස ය. 'ටුක්ට්ට්', 'බුන්බි', 'ගුන්සිස්' යන පද ලියන විට මෙහි.

තෙවැන්න : භාෂාවට අලුත් අංග එක් වෙයි. ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ බල පෑම නිසා 'ෆ' යනුවෙන් අලුත් අකුරක් දැන් එක් වී ඇත. එබැවින් 'ෆාමසි', 'ෆැක්ස්', 'ෆැන්', 'කැෆේ', 'පිරාෆ්' වැනි ඉංග්‍රීසි පද අද අපට සිංහලයෙන් ලිවිය හැකි ය. 'ඇමෙරිකානු', 'කියුබානු', 'රුසියානු', 'නයිජීරියානු' වැනි පදවල එන 'නු' යන්න ද සිංහලයට අලුතින් ම එක් වුණු නද්ධිත ප්‍රත්‍යයකි.

ජීව භාෂාවක් මේ ආකාරයෙන් වෙනස් වන්නේ ඒ භාෂාව භාවිත කරන **පිරිස** කලින් කලට වෙනස් වන නිසා ය. පිරිස වෙනස් වන විට ඔවුන්ගේ ඕනෑ එපාකම් ද වෙනස් වෙයි. අද සිංහල භාෂාව භාවිත කරන්නේ එදා අනුරාධපුරයේ හෝ දඹදෙණියේ සිටි පිරිස නොවේ. අද අපේ ඕනෑ එපාකම් අනුරාධපුර හෝ දඹදෙණි අවධියෙහි විසූවන්ගේ ඕනෑ එපාකම් නොවේ.

අද අප ලියන්නේ පුස් කොළවල හෝ ගල් ලේඛවල නොවේ; කඩදාසි කොළවලත් පරිගණක තිරයෙහිත් ය. අද අප ලියන්නේ පන්තිදෙණි, ගල් කුරෙහි හෝ පිහාටු පෑනෙන් නොවේ; උල්පත් පෑනෙන්, බෝල් පොයින්ට් පෑනෙන්, පැන්සලෙන් හෝ පරිගණක යතුරු පුවරුවේ යතුරු එබීමෙන් ය. අද අපේ පණිවිඩ මොබයිල් ෆෝනයෙන් ද බලා ගැනීමට සැලැස්විය හැකි ය.

අද අප ජීවත් වන්නේ පරිගණක යුගයෙහි ය; විද්‍යුත් තාක්ෂණයෙන් මැවෙන නව ලෝකයක ය. මුළු මහත් ලෝකය ම දැන් එක ම ගම්මානයක් බවට කුඩා වෙමින් පවතී. වෙනස් වන සිංහලයන්ගේ ඕනෑ එපාකම් අනුව සිංහල භාෂාව ද ශිෂ්‍යයෙන් වෙනස් වෙමින් පවතී. එබැවින් අද අපේ දරුවන්ට ඉගැන්විය යුත්තේ අද භාවිත වන සිංහලය මිස අනුරාධපුර යුගයෙහි හෝ දඹදෙණි යුගයෙහි හෝ භාවිත වූ සිංහලය නොවේ. පැරණි සිංහල ඉගැන්වීම ඉහළ පන්තිවලටත් විශ්ව විද්‍යාලයටත් භාරදිය යුතු ය.

එසේ වුවත් වර්තමාන පාසල්වල සිංහල පන්තිවල සිංහලයේ නාමයෙන් අදත් කියා දෙන්නේ දඹදෙණි යුගයේ සිංහල පද්‍ය ව්‍යවහාරය පදනම් කොට ලියූ 'සිදත් සඟරාව' නම් පොතෙන් උපුටා ගත් කරුණු යි. මේ පොතේ එන සමහර කරුණු අවුරුදු හත් සියකින් යල් පැන ගිය කරුණු බව සමහර අධ්‍යාපනඥයන්ට ද විශරණ ඇදුරන්ට ද නොවැටහීම කනගාටුදායක ය.

පුස්තකාලවල ලියූ අවදියේ ඇති වුණු ඇතැම් සිරිත් කඩදාසියෙහි හා පරිගණකයෙහි ලියන විට අනිවාර්ය නොවෙයි. පුස්තකාල සීමාසහිත වූ නිසා ඒ කොළවල වැඩි වැඩියෙන් ලිවීම එදා අවශ්‍යතාවක් වීණ. ඉඩ ඉතිරි කර ගැනීම සඳහා පැරණි ලේඛකයන් අනුගමනය කළ එක් සිරිතක් වූයේ එක ළඟ යෙදෙන අකුරුත් එක ළඟ යෙදෙන පදත් එකට 'බැඳ' ලිවීම යි.

'ක්-ෂ' යන අකුරු දෙක 'ක්ෂ' යනුවෙන් ද 'න්-ච' යන අකුරු දෙක 'ච' යනුවෙන් ද 'න්-ද' යන අකුරු දෙක 'න්ද' යනුවෙන් ද එකට බැඳ ලියූ විට තරමක ඉඩක් ඉතිරි වෙයි. 'බැඳි අකුරු' ලිවීමේ සිරිත ඇති වුණේ මේ හේතුවෙනි. එහෙත් කඩදාසියෙහි මුද්‍රණය කරන විට හෝ පරිගණකයෙහි ලියන විට හෝ එසේ කෙටි කිරීම අවශ්‍ය ම නොවේ.

'හිල් උපුල්' යන පද දෙක 'හිලුපුල්' යනුවෙන් එකට බැඳ ලිවීමෙන් ද තරමක ඉඩක් ඉතිරි වෙයි. එබැවින් මෙඳුන පද දෙකක් බැරි කාලීන ලිවීම හැදින්වෙන්නේ 'සන්ධි කාණ්ඩ' යන නමින් එක ළඟ යෙදෙන පද සන්ධි කිරීම අනිවාර්ය නොවේ. තමා කැමති නම් එවැනි පද සන්ධි නොකර සිටීමට හෝ සන්ධි කිරීමට හෝ නිදහස ලේඛකයාට ඇත.

එහෙත් සියලු ම පද සන්ධි කළ යුත්තේ එක ම ආකාරයෙන් නොවන බව ලේඛකයා දැන සිටිය යුතු ය. 'වම් අත' යන පද දෙක 'වමත' යනුවෙන් සන්ධි වුවත් 'දකුණු අත' යන පද දෙක සන්ධි වන්නේ 'දකුණත' යනුවෙනි. 'සිංහල අංශය' යන පද දෙක 'සිංහලාංශය' යනුවෙන් සන්ධි වුවත් 'සිංහල උපාධිය' යන පද දෙක සන්ධි වන්නේ 'සිංහලෝපාධිය' යනුවෙන් බව දරුවන්ට කියා දිය යුතු ය. අතීතයෙහි සන්ධි වුණු පද, විසන්ධි කරන්නට ඉගැන්වීම කුඩා දරුවන්ට අවශ්‍ය දෙයක් නොවේ.

එහෙත් සන්ධි පිළිබඳ පාඩමෙහි තවමත් කියා දෙන්නේ 'මහ' 'ඉසුරු' යන පද 'මෙහෙසුරු' යනුවෙන් සන්ධි වූ සැටින් 'වට උර' යන පද දෙක 'වටොර' යනුවෙන් සන්ධි වූ සැටින් ය. 'මුඟ ඇට' යන පද 'මුං ඇට' යනුවෙන් සන්ධි වන බවත් 'ගඟ රන්' යන පද 'ගංරන්' යනුවෙන් සන්ධි වන සැටින් නූතන දරුවෙකුට ඉගැන්වීමෙන් ඇති ඵලය කුමක් ද?

සිංහලයා උදේ සවස භාවිත කරන 'සමාස පද' සංඛ්‍යාව අතිවිශාල ය:

"උපාසක අම්මා මැඳ මිදුලේ මල් පඳුරෙන් පිවිච මල් කඩා ගෙන කුඹුක් ගහ මුල බොන ලිඳෙන් පැන් කෙණ්ඩියට වතුර පුරවා ගෙන පන්සල් බිමට ගොස් බණ මඩුවට පිටු පස විහාර ගෙයි පිහිටි සැතපෙන පිළිමය ඉදිරි පස කිරි ගරුඬ මල් අසුන ළඟ වාඩි වී තෙරුවන් නමදිනවා" යැයි කීමෙන් එහි 'සමාස පද' දහසයකි:

උපාසක අම්මා	මැද මිදුල	මල් පඳුර	පිවිව මල්
කුඹුක් ගහ	බොහ ලිඳ	පැන් කෙණ්ඩිය	පන්සල් බිම
බණ මඩුව	පිටු පස	විහාර ගේ	සැතපෙන පිලිමය
ඉදිරි පස	කිරි ගරුඬ	මල් අසුන	තෙ රුවන්

එහෙත් සිංහල පොතේ ‘සමාස’ පිලිබඳ පාඩම තවමත් “කිරිබත් පිසූ බත් කිරි බත්” යන්නෙන් එහාට ගොස් නැත. “රතු වූයේත් එම ගොනා වූයේත් රතු ගොනා” යැයි කටපාඩම් කර ගෙන විභාගයෙන් පස් ගන්නා දරුවා ‘විශේෂණ සමාස’ ගැන දන්නේ මොනවා ද? ලොව පුරා ‘අත් බෝම්බ’, ‘බිම් බෝම්බ’, ‘ජොනි බට්ටන්’ පිපිරෙනත් සිංහල දරුවාගේ ලෝකය තවමත් ‘අත් අස් රිය පාබල’ හමුදාව නොඉක්මවයි.

‘තද්ධිත’ පාඩමෙහි දී තවමත් උගන්වන්නේ ‘වරලස’ යන පදයෙහි එන ‘අස්’ යන්නත් ‘රන්මුවා’ යන පදයෙහි එන ‘මුවා’ යන්නත් ‘කරටිය’ යන පදයෙහි එන ‘අට්’ යන්නත් ‘වකුටු’ යන පදයෙහි එන ‘අටු’ යන්නත් වැනි නටබුන් බවට පත් වුණු තද්ධිත මිස ‘ඉන්දියානු’ යන පදයෙහි එන ‘නු’ යන්නත් ‘සංගීතඥයා’ යන පදයෙහි එන ‘ඥ’ යන්නත් වැනි ජීවමාන තද්ධිත නොවේ.

එබැවින් වර්තමාන පාසලේ සිංහල පාඩම වර්තමානයට ගෙන ඒම ඉතා ම අවශ්‍ය ය. ‘සිදත් සඟරාව’ පැරණි සිංහල පද්‍ය සාහිත්‍යයට අදාළ ව්‍යවහාරය පිලිබඳ හොඳ විග්‍රහයක් වුවත් එහි එන බොහෝ නිර්වචන හා නිදර්ශන අදට නොගැලපෙයි. ඒ නිදර්ශන අකමැත්තෙන් කටපාඩම් කර ගන්නා දරුවා සිංහල පන්තිය දෙස බලන්නේ වර්තමානයට කිසිදු වැදගත්මක නැති ආවේණිකත්වයක් උදාහරණ ඉගෙන ගැනීමට සලස්සන තැනක් හැටියට ය. මෙවැනි යල් පැන ගිය කරුණු උගන්වන සිංහල ගුරුවරයා හෝ සිංහල ගුරුවරිය දෙස දරුවා බලන්නේ වඳ වි ගෙන යා පටිපාටිව බලා යන්නක් වන බැවින් ඉතාමත් අපහසු ය.

සිංහල භාෂාව ගැන සිංහල දරුවා තුළ ඇති වන මේ හැඟීමත් ආකල්පයත් නැති කොට සිංහල දරුවා දු පරිගණක යුගයට ගෙන ඒම මේ පොත් පෙළේ අරමුණ යි. වෙනත් පන්තිවල දරුවන් අන්තර්ජාලයෙන් විද්‍යුත් තාක්ෂණයෙන් මැවෙන ලෝකයක ජීවත් වෙද්දී සිංහල හදාරන දරුවා පමණක් “පරා විසින් පුටුයේ පරපුටු” යනුවෙන් කියන ලෝකයක හිර කර තබන්නේ ඇයි?

2 පොතේ සැලැස්ම

මේ පොත පරිච්ඡේද විසි පහකින් යුක්ත ය. එක් පරිච්ඡේදයක් ඒකක පහකින් යුක්ත ය. එක් ඒකකයක් බොහෝවිට පිටු දෙකකට සීමා වෙයි. මේ පොතේ එන සමහර ශිල්ප වචනවලට අදාළ ඉංග්‍රීසි පද පොතේ අවසානයට එක් කොට ඇත.

එක් එක් පරිච්ඡේදයක අරමුණ මෙතැන් සිට විස්තර කරමු.

1 පරිච්ඡේදය : සසිරි බර මෙසිරි ලක

අරමුණ : අපේ රට හඳුන්වා දීම

අපේ රටට කියූ නම්, අපේ රටේ වෙසෙන පිරිස් හා අපේ රටේ භාවිත වන භාෂා පිලිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් මෙහි සැපයේ. තමා කවුදැයි හඳුනා ගැනීමට මේ තොරතුරු උපකාරී වනු ඇත. විශ්ව ගම්මානයේ පූර්ණ සාමාජිකත්වය ලබා ගැනීමට නම් තමා ගැනත් තමාගේ දේශය ගැනත් තමාගේ භාෂාව ගැනත් ප්‍රමාණවත් අවබෝධයක් දරුවා සතු විය යුතු ය.

2 පරිච්ඡේදය : රට තොට ගැන වග තුග

අරමුණ : අපේ රටේ විවිධ පළාත්වල භාවිත වන සිංහලයේ වෙනස්කම් සමහරක් කෙටියෙන් හඳුන්වා දීම.

ශ්‍රී ලංකාව පළාත් නවයකට බෙදා ඇති සැටින් දකුණු පළාත, උඩ රට, රජ රට හා මොනරාගල යන ප්‍රදේශවල ව්‍යවහාර වන සිංහලය පොදු සිංහලයෙන් වෙනස් වන සැටින් මෙහි දී පැහැදිලි කෙරේ. මේ පොත කියවන දරුවා ජීවත් වන්නේ ඇත පිටිසරබද පළාතක නම් ඒ පළාතේ භාවිත වන සිංහලය ගැන සොයා බැලීමට දරුවා උනන්දු කරවන්න.

3 පරිච්ඡේදය : අමුතු අකුරු වර්ගයක්

අරමුණ : 'බ්‍රාහ්මී අක්ෂර' නමැති අකුරු වර්ගය හඳුන්වා දීම.

'බ්‍රාහ්මී අක්ෂර' යැයි කියන්නේ පැරණි ම සිංහල අකුරුවලට ය. මේ අකුරු යොදා ගෙන ඇත්තේ සෙල් ලිපි ලිවීමට මිස පොත් ලිවීමට නොවේ. මේ අකුරු ඉගෙන ගැනීමෙන් තම නමන්ගේ නම් ගම් පවා ලිවීමට දරුවන්ට හැකි වනු ඇත. මේ සෙල් ලිපි දැක බලා ගැනීමට ඇති හොඳ ම තැනක් මිහින්තලාව යි. එහි ගිය ගමනක් ගැන විස්තර ද මෙහි ඇතුළත් වේ.

4 පරිච්ඡේදය : හෝඩි සොයා ලෝකෙ පුරා

අරමුණ : අද ලෝකයෙහි භාවිත වන නිර්මාණාත්මක හෝඩි 16 අතරට සිංහල හෝඩිය ද ඇතුළත් වන බව කියා දීම.

අද භාවිත වන හෝඩි අතුරින් නිර්මාණාත්මක ම හෝඩි ලොව පුරා දැකිය හැකි එක කැටයම් මහාචාර්යවරයෙකු ලෝකය පුරා ගිය ගමන් ගැන විස්තරයක් මේ පරිච්ඡේදයෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. එවැනි හෝඩි 16 ක් ලෝකයෙහි ඇති බවත් එයින් එකක් සිංහල හෝඩිය බවත් මේ මහාචාර්යවරයා කියයි. සිංහල හෝඩියේ ඇති නිර්මාණාත්මක ලක්ෂණ මෙහි දී සලකා බැලේ.

5 පරිච්ඡේදය : මහාප්‍රාණ අක්ෂර ලියන විධි

අරමුණ : සිංහල මහාප්‍රාණ අක්ෂර දහයෙන් පහක් (ධ - බ - භ - ට - ස) යෙදී ඇති පද සමහරක් හඳුන්වා දීම.

මහාප්‍රාණ අක්ෂර අතිතයෙහි දී උච්චාරණය කරන ලද්දේ අල්පප්‍රාණ අක්ෂරවලට වඩා වෙනස් ආකාරයකින් වුවත් අද එවැනි වෙනසක් නැසේ. මහාප්‍රාණ අක්ෂර යෙදෙන්නේ මේ මේ තැන්වල යැයි රටාවකින් හෝ ඊතියකින් දැක්වීමට ද නුපුළුවන. එබැවින් ඒ අකුරු යෙදෙන පද සමහරක් තෝරා ගෙන ඒවා වාක්‍යවල යෙදීමෙන් මේ අකුරු යෙදෙන තැන් හඳුනා ගැනීමට ඉඩ සලසා ඇත.

6 පරිච්ඡේදය : නිපාත පද

අරමුණ : 'නිපාත පද' නම් පද වර්ගය හඳුන්වා දීම.

සිංහලයේ ඇති පද පස් වර්ගය අතුරින් අඩු ම පද සංඛ්‍යාව ඇත්තේ නිපාත පදවලට ය. ඒ පද යෙදෙන තැන් අනුව සියලු ම නිපාත පද පස් වර්ගයකට වෙන් කෙරේ. 'වාක්‍ය අවසාන' (ය)

'පද අන්ත' (ද) 'පද මධ්‍ය' (හා) 'පද පූර්ව' (ඉතා) හා 'ස්වාධීන' (අනේ) යනුවෙනි. උදාහරණ මගින් මේ නිපාත පස් වර්ගය හඳුන්වා දීම මේ පරිච්ඡේදයේ අරමුණ යි. මේ නිපාත සමහරක් නම් අකුරේ පද බව ද පෙනේ.

7 පරිච්ඡේදය : නාම පද වර්ග

අරමුණ : 'නාම පද' පිළිබඳ විග්‍රහයක් ඉදිරිපත් කිරීම.

නාම පද සියල්ල පළමුවෙන් ම 'ප්‍රාණවාචී' හා 'අප්‍රාණවාචී' යනුවෙන් දෙ කොටසකට බෙදේ. 'ප්‍රාණවාචී නාම පද' යලින් 'පුරුෂවාචී' හා 'ස්ත්‍රීවාචී' යනුවෙන් දෙ වැදෑරුම් වේ. සියලුම නාම පද යලින් 'ඒකවචන' හා 'බහුවචන' යනුවෙන් දෙ කොටසකට බෙදෙන බවත් 'ඒකවචන නාම පද' 'නියත නාම' හා 'අනියත නාම' යනුවෙන් දෙ කොටසකට බෙදෙන බවත් 'අනියත නාම පද' හා 'බහුවචන නාම පද' යලින් 'උක්ත නාම' හා 'අනුක්ත නාම' යනුවෙන් දෙ වැදෑරුම් වන බවත් මෙහිදී පෙන්වා දෙනු ලැබේ.

8 පරිච්ඡේදය : වාක්‍ය නිර්මාණය

අරමුණ : 'බහුවචන ක්‍රියා පද' යෙදෙන වාක්‍ය වර්ග කීපයක් හඳුන්වා දීම.

වාක්‍යයක බහුවචන ක්‍රියා පදයක් (කියවනි) යෙදෙන අවස්ථා දෙකක් මෙහි විස්තර කෙරේ. පළමුවැන්න : ප්‍රාණවාචී බහුවචන නාම පදයක් (දුරුවෝ) එහි උක්තය වශයෙන් යෙදෙන විට ය (දුරුවෝ පොත් කියවති). දෙවැන්න : ඒකවචන නාම පද දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් (දුරුවා, දුරියා, දුරියා, දුරියා, දුරියා) පද්ධිත නිපාත පවුලක් පමණක් යෙදීම ය. (දුරුවා ද දුරියා ද පොත් කියවති; බල්ලා යි බල්ලා යි දුවති; නයා හා මුගටියා සටන් වදිති; දුරුවා සහ දුරියා පොත් කියවති.)

9 පරිච්ඡේදය : තවත් වාක්‍ය වර්ග කීපයක්

අරමුණ : 'නෑ', 'බෑ', 'ඕනෑ' 'එපා' 'පුළුවන්' වැනි විශේෂ පද යෙදෙන වාක්‍ය වර්ග කීපයක් හඳුන්වා දීම.

කතා බහේ දී යෙදෙන සමහර වාක්‍යවල 'නෑ', 'බෑ', 'ඕනෑ', 'එපා', 'පුළුවන්' වැනි පද යෙදෙන හැටිත් ලිවීමෙහි දී යෙදෙන සමහර වාක්‍යවල 'අත', 'නත', 'නොමත' වැනි පද යෙදෙන හැටිත් මෙහි දී පහදා දෙනු ලැබේ.

10 පරිච්ඡේදය : ගමක නමක මිහිර

අරමුණ : ගම්වලට නම් ලැබී ඇති සැටි විස්තර කිරීම.

අපේ රටේ ගම් දස දහස් ගණනකි. ඒ හැම ගමකට ම නමක් ද ඇත. ගමට නමක් ලැබුණු හැටි රසවත් කතන්දරයකි. සමහර නම් ලැබී ඇත්තේ ඒ ගමේ පිහිටීම, එහි වැවෙන ගස් කොළො, එහි ඇති වෙහෙර විහාර, එහි ඇති වෙනත් ලක්ෂණ ආදිය නිසා ය. ගංගා හා කඳුවල නම් ද මෙහි දී විමසීමට ලක් කෙරේ. තම ගමට නම ලැබුණු හැටි සොයා බැලීමට දුරුවන් උනන්දු කරවන්න.

11 පරිච්ඡේදය : න-යනු ණ-යනු යොදමු මෙසේ

අරමුණ : පදයක අග 'දන්තප න-යන්න' 'මූර්ධප ණ-යන්න' යෙදෙන හැටි උදාහරණ මගින් පැහැදිලි කිරීම.

මේ අකුරු දෙකෙන් පදයක අග අල් වී යෙදෙන්නේ දන්තප න-යන්න පමණකි (උයන් - උයන). න-යන්නෙන් හා ණ-යන්නෙන් අවසන් වන පද අතුරින් අකුරු දෙකේ පද සමහරකුත් (කන, අණ) අකුරු තුනේ පද සමහරකුත් (කඩන, නුවණ) මෙහි දැක්වේ. ඒවාට අදාළ උදාහරණ ලේසියෙන් මතක තබා ගැනීමට උපකාර වන පරිදි කවියට නගා ඇත. "උණ හපුළුවො උණ ගැනිලා - උණ ගහ යට ඉන්නවා"

12 පරිච්ඡේදය : ගෞරවාර්ථ ඛනුවචන නාම පද

අරමුණ : 'ගෞරවාර්ථ ඛනුවචන' නාම පද හඳුන්වා දීම.

එක් කෙනෙකු හැඟවීම පිණස යෙදෙන 'රජීජුරුවෝ', 'හාමුදුරුවෝ', 'අමරදේවයෝ', 'කේමදාසයෝ', 'නේමමාලාවෝ' වැනි පද 'ගෞරවාර්ථ ඛනුවචන නාම පද' යි. ඒ පද සඳා ගන්නා හැටිත් ඒ පද වාක්‍යයක යෙදෙන හැටිත් මෙහි විස්තර කෙරේ. මේ නාම පදයක් උක්තය වශයෙන් යෙදෙන වාක්‍යය (රජීජුරුවෝ පැමිණෙති, හාමුදුරුවෝ වඩිති, අමරදේවයෝ ගයති, කේමදාසයෝ වයති) හැඳින්වීමට 'ගෞරවාර්ථ වාක්‍යය' යන නම යොදමු.

13 පරිච්ඡේදය : අපින් අසමු දැන් 'ගුණ පද' වරැණේ

අරමුණ : 'ගුණ පද' නම් පද වරැණේ හඳුන්වා දීම.

'ඉතා' යන නිපාත පදයට පසුව ද නාම පදයකට මුලින් ද යෙදිය හැකි පද වර්ගය හැඳින්වීමට 'ගුණ පද' යන නම යෙදුවෙමු. 'හොඳ' (ඉතා හොඳ පොතක්) 'සතුටුදායක' (ඉතා සතුටුදායක ආරංචියක්) වැනි පද 'ගුණ පද' යනුවෙන් හඳුන්වමු. 'හොඳ' වැනි පද 'සරල ගුණ පද' හැටියටත් 'සතුටුදායක' වැනි පද 'සංයුක්ත ගුණ පද' හැටියටත් වර්ග කරමු. 'සංයුක්ත ගුණ පදවල' 'දායක' වැනි කොටස් ඇතුළත් වේ.

14 පරිච්ඡේදය : ශිය කල හා එන කල

අරමුණ : කාලය අනුව 'ක්‍රියා පද' වර්ග කිරීම.

කාලය අනුව බලන විට 'ක්‍රියා පද' දෙ වර්ගයකි: 'වර්තමාන ක්‍රියා පද' හා 'අතීත ක්‍රියා පද' යනුවෙනි. 'අසනවා', 'පදිනවා', 'වඳිනවා', 'වැටෙනවා' වැනි පද වර්තමාන ක්‍රියා පද හැටියටත් 'ඇසුවා', 'පැද්දා', 'වැන්දා', 'වැටුණා' වැනි ක්‍රියා පද අතීත ක්‍රියා පද හැටියටත් නම් කෙරේ. වර්තමාන ක්‍රියා පද මුල් කොට ගෙන අතීත ක්‍රියා පද සඳා ගන්නා හැටි මෙහි විස්තර කෙරේ.

15 පරිච්ඡේදය : 'නම් ගම්' ගැන ඉගෙන ගනිමු

අරමුණ : සිංහල පවුල්වලට ලැබී ඇති නම් ගැන විමසීමක්.

නාම පද අතර එක් වර්ගයක් 'සංඥා නාම පද' යි. සංඥා නම පද ද 'පුද්ගල නාම පද' හා 'ස්ථාන නාම පද' යනුවෙන් ප්‍රධාන කොටස් දෙකකට වෙන් වෙයි. සිංහල පවුල් හැඳින්වීමට

යෙදෙන 'පුද්ගල නාම' සමහරක් මෙහි විමසිල්ලට හසු කෙරේ. උපන් ගම ඇසුරෙන් ආ නම්, උපන් ගෙදර ඇසුරෙන් ආ නම් මෙන්ම පෘතුගීසීන්ගෙන් ලැබුණු නම් ද මේ අතර වෙයි.

16 පරිච්ඡේදය : ල-යනු ළ-යනු යොදමු මෙසේ

අරමුණ : පදයක අග දන්තජ ල-යන්නේ මූර්ධජ ළ-යන්නේ යෙදෙන හැටි උදාහරණ මගින් පැහැදිලි කිරීම.

මේ අකුරු දෙකෙන් අල් වී යෙදෙන්නේ දන්තජ ල-යන්න පමණකි (කල් - කල, අගල් - අගල). ළ-යන්නෙන් අවසන් වන පද අතුරින් අකුරු දෙකේ පද සමහරකුත් (ඇළ) අකුරු තුනේ පද සමහරකුත් (ඇසළ) මෙහි දැක්වේ. ඒවාට අදාළ උදාහරණ කවියෙහි:

“ඇසළ ගනේ මල් පිපුණම බලන්ට හර් ලස්සන යි
ඇසළ මනේ දිය කැපුවම එක දිගට ම වැස්ස ම යි”

මූර්ධජ “ළ” යන අකුර ගැන වෙන ම සටහනක් ද ඇතුළත් කොට ඇත.

17 පරිච්ඡේදය : තනි පද හා සමාස පද

අරමුණ : 'සමාස නාම පද' හඳුන්වා දීම.

යම් යම් අය හඳුන්වන්නට යම් යම් දේවල් හඳුන්වන්නට සිංහලයේ නාම පද දෙක බැගින් යොදනී. අම්මා හඳුන්වන්නට එක තනි පදයක් යෙදවූත් ඇගේ අම්මා හඳුන්වන්නට 'කිරි අම්මා' හෝ 'ආට්ටි අම්මා' කියා පද දෙකක් යොදවයි. එක් වර්ගයක ආසාදන පද දෙකට 'පුටුට' කියා එක තනි පදයක් යෙදුවත් එවන් වර්ගයක පුටුටක් පද දෙකින් 'ගාගි පුටුට' කියා පද දෙකක් යොදවයි. පද කීපයකින් හැඳෙන මෙවැනි යෙදුම් 'සමාස නාම පද' යන නමින් හඳුන්වමු.

18 පරිච්ඡේදය : නිල් + උපුල් > නිලුපුල්

අරමුණ : පද සන්ධි කරන හැටි පෙන්වා දීම.

එක ළඟ යෙදෙන පද දෙකක් (නිල් උපුල්) එක පදයක් හැටියට කෙටි කොට (නිලුපුල්) ලියන්නේ කොළයෙහි ඉඩ ඉතිරි කර ගැනීම පිණිස යි. මෙසේ පද එකතු කොට ලිවීම 'සන්ධි කරනවා' යනුවෙන් හැඳින්වේ. පද දෙකක් සන්ධි කොට ලිවීම හෝ සන්ධි නොකොට ලිවීම ලේඛකයාගේ කැමැත්ත පරිදි සිදු කළ යුත්තකි. එසේ සන්ධි කරනවා නම් කළ යුතු විදි සමහරක් මෙහි ඉදිරිපත් කෙරේ.

19 පරිච්ඡේදය : තනි අකුරේ නිපාත පද

අරමුණ : තනි අකුරේ නිපාත පද කීපයක් හඳුන්වා දීම.

“නයනා-ත් එයි” යන වාක්‍යයෙහි 'ත්' යන නිපාතය ද “හෙට ද නිවාඩු ය” යන වාක්‍යයෙහි 'ද' යන නිපාතය ද 'අතිරේකාර්ථ නිපාත' වේ. “අමර ආප්ප ද පාන් ද කයි” යන වාක්‍යයෙහි 'ද' යන්න 'සන්ධාන නිපාතය' ලෙසත් “හොඳ ම පොත” යන්නෙහි 'ම' යන්න 'උපරිමාර්ථ නිපාතය' ලෙසත් “හෙට ම යමු” යන්නෙහි 'ම' යන්න 'අවධාරණ නිපාතය' ලෙසත් “ඇසළ මනේ දී කතරගම දී” යන්නෙහි එන 'දී' යන්න 'කාල දේශ සුවක නිපාතය' ලෙසත් හඳුන්වමු.

20 පරිච්ඡේදය : භාෂා දෙකක් හමු වුණාම

අරමුණ : භාෂා දෙකක් කතා කරන පිරිස් හමු වුණාම එක් ඛසක වචන අනික් ඛසට ඇතුළු වන හැටි පැහැදිලි කිරීම.

භාෂා දෙකක් කතා කරන දෙ පිරිසක් සැහෙන කලක් එකට ජීවත් වන විට එක් භාෂාවක වචන අනික් භාෂාවට ඇතුළු වීම වැළැක්විය නොහැකි ය. වෙනත් ඛසකින් වචන ගැනීම අවශ්‍ය වන්නේ අලුත් අලුත් දේවල් සමාජයට ඇතුළු වන විට ය. යුරෝපයෙන් මෙරටට ආ පෘතුගීසීන්, ලන්දේසීන් හා ඉංග්‍රීසීන් මෙරටට හඳුන්වා දුන් නොයෙක් දේවල් හා පුද්ගලයන් නිසා සිංහලයට ආ පද සමහරක් ද දෙමළ ඛසින් ආ පද සමහරක් ද මෙහි දැක්වේ.

21 පරිච්ඡේදය : සංස්කෘතයෙන් සිංහලයට

අරමුණ : සංස්කෘත භාෂාවෙන් සිංහල අක්ෂර මාලාවට එක් වූ අකුරු කීපයක් යෙදෙන හැටි විස්තර කිරීම.

සංස්කෘත භාෂාවෙන් සිංහලයට ආ අකුරු අතුරින් **ධ-යන්න, ඩ-යන්න හා ජ-යන්න** යන මනාප්‍රාණ අක්ෂර තුන යෙදෙන පද සමහරක් පළමුව ඉදිරිපත් කෙරේ. **තාලප ශ-යන්න හා මූර්ධප ෂ-යන්න** යෙදීමෙහි දී අනුගමනය කරන රටා සමහරක් ඉන් අනතුරුව දැක්වේ.

22 පරිච්ඡේදය : ස්ත්‍රීවාචි නාම පද

අරමුණ : ප්‍රාණාවාචි නාම පද අතරේ හමු වන 'ස්ත්‍රීවාචි නාම පද' පිළිබඳ විමර්ශනයක් ඉදිරිපත් කිරීම. අම්මා, අක්කා, නෑනා, නෝනා, වෙලඹ වැනි නාම පද කාන්තාවන් උදෙසා ම හඳුා ගත් 'ස්ත්‍රීවාචි නාම පද' යි. ඊට අමතරව පුරුෂවාචි නාම පද ඇසුරෙන් සඳා ගත හැකි ස්ත්‍රීවාචි නාම පද සමූහයක් ද ඇත්තේය. 'මිතුරා' යන්නෙන් 'මිතුරී' සඳා ගන්නාක් මෙහි. එසේ සඳා ගන්නේ යම් යම් රටාවලට අනුකූලව ය. මේ රටා සමහරක් මෙහි ඉදිරිපත් කෙරේ.

23 පරිච්ඡේදය : සංයුක්ත නාම පද

අරමුණ : 'සරල නාම පද' ඇසුරින් 'සංයුක්ත නාම පද' සඳා ගන්නා හැටි විස්තර කිරීම.

සිංහල නාම පද සැදී ඇති ආකාරය අනුව නාම පද සියල්ල 'සරල නාම පද', 'සංයුක්ත නාම පද' හා 'සමාස නාම පද' යනුවෙන් තුන් වැද්දුරුමි ය. 'නීතිය' යන්න සරල නාම පද අතරට ද 'නීතිඥයා' යන්න සංයුක්ත නාම පද අතරට ද 'නීති විද්‍යාලය' යන්න සමාස නාම පද අතරට ද ගැනේ. මේ අතුරින් 'ඥ'-යන්න වැනි 'තද්ධිත ප්‍රත්‍ය' යොදා සංයුක්ත නාම පද සඳා ගන්නා සැටි මෙහි විස්තර කෙරේ.

24 පරිච්ඡේදය : වාක්‍ය හා වාක්‍යාංශ

අරමුණ : 'කෘදන්ත' නමැති ක්‍රියා පද වර්ගය හඳුන්වා දීම.

"ඉරිදුට පායන ඉර" යන්නෙහි 'පායන' යන පදය හැඳින්වෙන්නේ 'කෘදන්ත ක්‍රියා පදයක්' හෝ 'කෘදන්තයක්' වශයෙනි. කාලය අනුව බලන විට කෘදන්ත පද දෙ වර්ගයකි, 'වර්තමාන කෘදන්ත' (පායන) හා 'අතීත කෘදන්ත' (පෑයූ) යනුවෙනි.

25 පරිච්ඡේදය : ක්‍රියා පදයෙන් නාම පදයට

අරමුණ : 'ක්‍රියා නාම පද' නමැති නාම පද වර්ගය හඳුන්වා දීම

"සොකර එන්නි" "ඇවිත් නටන්නි" වැනි යෙදුම්වල හමු වන 'එන්නි' හා 'නටන්නි' වැනි නාම පද සෑදී ඇත්තේ 'එනවා' හා 'නටනවා' වැනි ක්‍රියා පද මුල් කොට ගෙන ය. ක්‍රියා පද මුල් කොට ගෙන සැදෙන නාම පද හැඳින්වීමට 'ක්‍රියා නාම පද' යන නම යොදමු. 'නටනවා' වැනි ක්‍රියා පදයකින් නටන්නා, නටන්නී, නටන්නෙක්, නටන්නියක්, නටන්නෝ, නටන්නියෝ වැනි '**කාරක නාම පද**' ද, නැටීම, නැටුම, නැටිල්ල වැනි '**භාව නාම පද**' ද සඳා ගත හැකි ය.

3 සමෝධානය

'අකුරු මිණිර' පොත් පෙළේ පස්වැන්න මෙසේ නිමාවට පත් වෙයි. මේ වන විට මේ පොත් පෙළ හැඳුරු දරුවා නූතන සිංහල භාෂාව පිළිබඳ කරුණු කීපයක් ප්‍රශ්න කොට සිටියි:

පළමුවැන්න : ප්‍රකාශන මාධ්‍යයක් වශයෙන් සිංහලය භාවිත කිරීමේ ශක්‍යතාව ලබා සිටීම.

තම සිතෙහි පහළ වන කවර ම අදහසක් හෝ නිවැරදිව ද නිරවුල්ව ද නිර්මාණාත්මකව ද ප්‍රකාශ කිරීමට අවශ්‍ය වාක්‍ය නිර්මාණය කර ගැනීමට දරුවා දැන් සමත් ය.

දෙවැන්න : මානව භාෂාවක් වශයෙන් සිංහලයෙහි ඇති විශ්ව සාධාරණ ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම (මානව භාෂාවට පොදු විශ්ව සාධාරණ ලක්ෂණ සිංස ලෙසින් ද පවතී බව තේරුම් ගැනීමට දුර්වා දැන් සමත් ය.

තුන්වැන්න : සිංහලය වෙනත් මානව භාෂාවලින් වෙන් කොට දක්වන ගුණාංග පිළිබඳ අවබෝධයක් ලැබීම.

සිංහලයට ම විශේෂ වුණු ශබ්ද, අකුරු, පද හා වාක්‍ය රටා හඳුනා ගැනීමෙන් අපේ මුතුන් මිත්තන් සතු නිර්මාණාත්මක ශක්තිය වටහා ගැනීමට දරුවා දැන් සමත් ය.

හතරවැන්න : සිංහල භාෂාව සමාජයෙහි පවතින ආකාරය ගැන අවබෝධයක් ලබා සිටීම.

සිංහලය පළාතෙන් පළාතට වෙනස් වන සැටි දැන් දරුවා දනියි. ඉන් තමාගේ භාෂා ව්‍යවහාරයෙහි ඇත්තේ කවර පළාතේ ලක්ෂණ දැයි ඔහු වටහා ගනී.

පස්වැන්න : සිංහලය තමාගේ ජීවිතයට බල පා ඇත්තේ කෙසේදැයි දරුවා තේරුම් ගැනීම.

තමා උපන් ගමේ නම හා තමාගේ පවුලේ නම ගැන දරුවා දැන් තරමක අවබෝධයක් ලබා සිටියි. එසේම සිය යහළු යෙහෙළියන් හා අසල්වැසියන් ගැන ද දරුවා මඟුන් දැනුවත් වී සිටියි.

හයවැන්න : සිංහල භාෂාවේ පරිණාමය ගැන මඳ අවබෝධයක් ලබා සිටීම.

සිංහලය ජීව භාෂාවක් සේ වැඩෙන විට වෙනත් භාෂාවලින් එය පෝෂණය වූ ආකාරය හඳුනා ගැනීමට දරුවා දැන් සමත් ය. වෙනත් භාෂා නිසා සිංහලයට අලුතින් අකුරු හා පද ආදිය එකතු වුණු සැටි මෙහි සැකෙවින් සටහන් කොට ඇත.

මේ පොත හදාරා නිම කරනවාත් සමග ම දරුවා සිය පාසල් සමයේ එක් කඩ ඉමක් පසු කොට නව කඩ ඉමකට එළඹෙයි; එනම් ප්‍රාථමික අංශයෙන් මධ්‍යම අංශයට එළඹෙයි. එතැන් සිට සිංහල භාෂාව පිළිබඳ අධ්‍යයනය වඩාත් ශාස්ත්‍රීය මට්ටමකට පිවිසෙනු ඇත. එමගින් කෙරෙන්නේ සිංහල භාෂාවේ විවිධ පැතිකඩ දරුවාට හඳුන්වා දී ඔහුගේ නිර්මාණ කෞශල්‍යයන් භාෂා ශ්‍රෝතයන් වඩවා ලීම යි.

මානව භාෂා අනුරේඛි **අනුපම භාෂාවක්** වන සිංහලය ජීවමානව පවත්වා ගෙන යෑමට ගුරු දෙගුරුන් වන ඔබ හැමගේ උපකාරය හා අනුග්‍රහය නොමඳව ලැබේ වා! “මගේ මව් බස සිංහලය ය” යි ලොවට ම ඇසෙන්න අභිමානයෙන් කීමට ඔබ හැමට ආත්ම ශක්තියක් ද ආත්ම විශ්වාසයක් ද ලැබේ වා!

ජේ. බී. දිසානායක

2010 වැන්නෙහි ජූලි 26 වෙනි දා
තායිලන්තයේ බැංකොක් නුවර
ශ්‍රී ලංකා තානාපති කාර්යාලයෙහි දී ය

(c) Sumitha Publishers

පටුන

1	සසිර බර මෙසිර ලක	1
	1.1 ශ්‍රී ලංකා මාතා	1
	1.2 එක මවකගේ දරු කැල බැවිනා	2
	1.3 ලංකා දීප රත්න දීප	4
	1.4 තමිබපණ්ණියෙන් ටැප්‍රොබේනයට	6
	1.5 සෙරන්දිප්, සිංහලේ හා සිලෝන්	8
2	රට තොට ගැන වග තුග	10
	2.1 ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත්	10
	2.2 ව්‍යවර හෙරලි රට කප්පුයි ඔහේලට	12
	2.3 එන්ට කො කුඩප්පවිවි කිරෝටි කන්ට	14
	2.4 දරමිටි පෝයට යං උඩ මළුවට	16
	2.5 බුඩා ගුනිං සකලයො අඹන්ට	18
3	අමුතු අකුරු වර්ගයක්	20
	3.1 පැරණි ම සිංහල අකුරු	20
	3.2 අමුතු අකුරු අකුරු යි	22
	3.3 කෝ අැලපිලි ඉස්පිලි පාපිලි ?	24
	3.4 අකුරු සොයා මිනින්නලේට	26
	3.5 අකුරුවල කනාන්තරය	28
4	හෝඩි සොයා ලෝකෙ පුරා	30
	4.1 නිර්මාණාත්මක හෝඩි	30
	4.2 ලෝකයේ හොඳ ම හෝඩි දාසය	32
	4.3 අපේ උරුමය: ඇ ඇ	34
	4.4 අපේ උරුමය: ග ඩ ද ඹ	36
	4.5 සියම් හෝඩියට බලපෑ සිංහල හෝඩිය	38
5	මහාප්‍රාණ අක්ෂර	40
	5.1 යශෝධරා, සිද්ධාර්ථ හා ශුද්ධෝදන	40
	5.2 රේඛා ලේඛිකාවක්	42
	5.3 අභයගිරියේ භාවනා කරන භික්ෂූන්	44
	5.4 ප්‍රථම ස්තූපය ධූපාරාමය	46
	5.5 සංඝයා වහන්සේ සංගායනාවක	48

6	නිපාත පද	50
	6.1 නිපාත පද වර්ග	50
	6.2 වාක්‍යාවසාන නිපාත	52
	6.3 පදාන්ත නිපාත	54
	6.4 පද මධ්‍ය නිපාත	56
	6.5 පද පූර්ව නිපාත	58
7	නාම පද	60
	7.1 පද වර්ග	60
	7.2 උක්ත අනුක්ත නාම පද	64
	7.3 පුරුෂවාචී උක්ත අනුක්ත නාම පද	68
	7.4 ස්ත්‍රීවාචී උක්ත අනුක්ත නාම පද	70
	7.5 බහුවචන උක්ත අනුක්ත නාම පද	72
8	වාක්‍ය නිර්මාණය	76
	8.1 මම + තවත් එක් කෙනෙක් = අපි	76
	8.2 බලයි + බලයි = බලති	78
	8.3 සන්ධාන නිපාත : 'සහ' හා 'හා'	80
	8.4 සන්ධාන නිපාත : 'සහ' හා 'හා'	82
	8.5 එක වගේ නිපාත : 'යි'	84
9	තවත් වාක්‍ය වර්ග	86
	9.1 ඇති නැති බව කියන වාක්‍ය	86
	9.2 ඉන්නවා : නෑ	88
	9.3 තියෙනවා : නෑ	90
	9.4 බැර පුළුවන්කම් කියන වාක්‍ය	92
	9.5 ඕනෑ එපාකම් කියන වාක්‍ය	96
10	ගමක නමක මිහිර	98
	10.1 ඔබේ ගම මොකක් ද?	98
	10.2 කෙටි නමි - දිග නමි	100
	10.3 ගමට නමක් - නමට ගමක්	102
	10.4 රැක් පා මුල ඇති ගමි	104
	10.5 රත්මලේ + ආන > රත්මලාන	106

(c) Sumitha Publishers

11	න-යනු ණ-යනු යොදමු මෙසේ	108
11.1	පදනන්ත 'අල් න-යන්ත'	108
11.2	මුර්ධප ණ-යන්තෙන් අවසන් පද - 1	110
11.3	මුර්ධප ණ-යන්තෙන් අවසන් පද - 2	112
11.4	දන්තප න-යන්තෙන් අවසන් පද - 1	114
11.5	දන්තප න-යන්තෙන් අවසන් පද - 2	116
12	ගෞරවාර්ථ ඛනුවචන පද	118
12.1	ගෞරවය සඳහා ඛනුවචනයක්	118
12.2	ගෞරවයෙන් පිදිය යුත්තේ	120
12.3	ගෞරවාර්ථ සංඥා නාම	122
12.4	දෙව් දේවතාවෝ	124
12.5	ගෞරවාර්ථ වාක්‍යය	126
13	අපිත් අසමු දැන් 'ගුණ පද' වරැණේ	128
13.1	ගුණ පද වර්ග	128
13.2	ගුණ පද යෙදෙන වැනි	130
13.3	සරල ගුණ පද	132
13.4	සංයුක්ත ගුණ පද : ගුණ ප්‍රත්‍ය	136
13.5	ගුණ පද අභ්‍යාස	138
14	ශ්‍රී කල හා චිත කල	140
14.1	ක්‍රියා පද වර්ග	140
14.2	වර්තමානයෙන් අතීතයට - 1	142
14.3	අතීත ක්‍රියා පද - 2	144
14.4	අතීත ක්‍රියා පද - 3	146
14.5	අතීත ක්‍රියා පද - 4	148
15	'නම් ගම්' ගැන ඉගෙන ගනිමු	150
15.1	සංඥා නාම පද වර්ග	150
15.2	ලියනගේ මහතාගේ ගේ කෝ ?	152
15.3	ගම් නම් හා නම් ගම්	154
15.4	පවුල් නම්	156
15.5	ද සිල්වා දන්නවා ද?	158

(c) Sumitha Publishers

16	ල-යනු ල-යනු යොදමු මෙසේ	160
16.1	පදනන 'අල් ල-යනන'	160
16.2	ල-යනනන අවසන පද - 2	162
16.3	මුර්ධප ල-යනනන අවසන පද - 1	164
16.4	මුර්ධප ල-යනනන අවසන පද - 2	168
16.5	හෝඩියේ නැති අකුරක් : 'ළ'	170
17	තනි පද හා සමාස පද	174
17.1	අමීමගෙ අමීමා, කිරි අමීමා	174
17.2	කකුල කාපි දිය බරියා	176
17.3	වනනනරේ වන සපු මල් පිපියන!	178
17.4	කිරෙන් පිසූ බත් 'කිරි බත්'	180
17.5	සිංහල පන්තියට පෙළ පොතක්	182
18	අපි සන්ධි කරමු පද	184
18.1	නිල් + උපුල් > නිලුපුල්	184
18.2	දැනුණු + අත > දැනුණත	186
18.3	සැවිණු + අහණු > සැවිණුහණු	188
18.4	සිංහල + අංශය > සිංහලාංශය	190
18.5	සත්ව + උද්‍යානය > සත්වෝද්‍යානය	192
19	තනි අකුරේ නිපාත පද	194
19.1	අනිරේකාරීව නිපාත : 'න' 'ද'	194
19.2	සන්ධාන නිපාතය : 'ද'	196
19.3	උපරිමාරීව නිපාතය : 'ම'	198
19.4	අවධාරණ නිපාතය : 'ම'	200
19.5	කාල දේශ සුවක නිපාතය : 'දි'	202
20	භාෂා දෙකක් හමු වුණාම	204
20.1	භාෂා අතර යාළු මිතුකමි	204
20.2	අමුතු කෑම බීම	206
20.3	අමුතු බඩු භාණ්ඩ	208
20.4	මිනිස්සු	210
20.5	ඉංග්‍රීසියෙන් සිංහලයට	212

(c) Sumitha Publishers

21 සංස්කෘතයෙන් සිංහලයට	214
21.1 සංස්කෘත මහාප්‍රාණ : 'ධ'	214
21.2 සංස්කෘත මහාප්‍රාණ : 'ඪ'	216
21.3 සංස්කෘත මහාප්‍රාණ : 'ජ'	218
21.4 සංස්කෘත ශ-යන්ත	220
21.5 සංස්කෘත ෂ-යන්ත	222
22 ස්ත්‍රීවාචි නාම පද	224
22.1 ගැහැනු පිරිමි හේද	224
22.2 මගෙ මිතුරි මට මානෙල් මලක් වගෙයි	226
22.3 අලුත ගෙනා මනමාලිට	230
22.4 කිරිල්ලියෝ පැන පැන යති කරල් පිට	232
22.5 ඔබ ද ශිෂ්‍ය නායිකාව?	234
23 සංයුක්ත නාම පද	236
23.1 නාම පද ප්‍රභේද	236
23.2 ශල්‍යකයෝ හොඳ විචාරකයෝ	238
23.3 තව්‍ය රජයේ හෙද සහිතයා රැඳවී	240
23.4 ගුණවතා වාසනාවන්තයෙක්	242
23.5 විද්‍යාඥයා ආසියානුවෙක්	244
24 වාක්‍ය හා වාක්‍යාංශ	246
24.1 ඉරිදිට පායන ඉර වාගේ	246
24.2 ගලන ගඟකි පීවිනේ	248
24.3 මව් විඳි දුක් බැර කියන්න	250
24.4 නගා මැරූ අල	252
24.5 පිරිනමු කළේ දිය නොසැලේ	254
25 ක්‍රියා පදයෙන් නාම පදයට	256
25.1 සොකර් එන්නී සබයට ඇවිත් නටන්නී	256
25.2 පද රස දන්නෝ බස හඳුනන්නෝ	258
25.3 හොඳ හොඳ නැටුම් එළි වන ජාමෙට	260
25.4 දුම්බර කෙතට වැට බැඳලා රැකුම් බැලුම්	262
25.5 මා පතන පැතුම	264

(c) Sumutha Publishers

“තුඩු නැහැක සොර සතුරන් ගත නොහෙ	නා
එසැඩ මනා වත් වතුරෙන් වළ නොය	නා
කෝප වුවත් රජ මැතිඳුන් ගත නොහෙ	නා
උගත මනා ශිල්පය ම යි මතු රැකෙ	නා”

(වදන් කවි පොත)

(c) Sumitha Publishers

“ගුරු සිත නොරිදු	වා
වේලාව නොවරදු	වා
බැති පෙම් උපදු	වා
කුමරු උගනී අකුරු සොඳු	වා”

(කාව්‍ය ශේෂරස)

1

සසිරි බර මෙසිරි ලක

මගේ රට ලංකාව යි; පුවි යි ලස්සන යි අගෙ යි, මුතු ඇටයක් වගෙ යි. මුතු ඇටයන් පුවි යි ලස්සන යි අගෙ යි. ලංකාව වටේට ම මුහුද ය. ඒ මුහුද හඳුන්වන්නේ 'ඉන්දියානු සාගරය' යන නමිනි. එබැවින් ලංකාව හඳුන්වන 'ඉන්දියානු සාගරයේ මුතු ඇටය' යන නම යෙදේ.

1.1 ශ්‍රී ලංකා මාතා

ලංකාව වටිනා රටක් නිසා 'ශ්‍රී' යන පදයන් ඊට එකතු කොට

'ශ්‍රී ලංකා'

යන නම සදා ගැනෙයි. 'ශ්‍රී' යන පදයේ තේරුම් කීපයක් ම ඇත:

අගනා	උතුම්	වටිනා	මාහැඟි
අනර්ථ	උන්නම	ශ්‍රේණි	ප්‍රසිද්ධ
සැපහ	සම්පත	සිරියාව	සොබාව
වාසනාව	සම්පන්නිය	ශෝභාව	සෞභාග්‍යය

- බුදුන් වහන්සේට සෙවණ දුන් බෝ ගස 'ශ්‍රී මහා බෝධිය' යි.
- උන් වහන්සේගේ දළදාව 'ශ්‍රී දංජ්‍යාව' යි.
- උන් වහන්සේගේ පාදය 'ශ්‍රී පාදය' යි.
- ලෝකය රකිනා හින්දු දෙවියෝ 'ශ්‍රී විෂ්ණු දෙවියෝ' යි.
- සම්පතට අධිපති දෙවි දුව 'ශ්‍රී කාන්තාව' යි.
- අපේ රටත් වාසනාවන්ත ය; සිරියාවන්ත ය; සෞභාග්‍යවන් ය.

සැම ස්වාභාවික සම්පතක් ම මෙහි ඇති බැවින් අපේ රටට ගරු බුහුමන් දැක්වීමට

'ශ්‍රී ලංකා මාතා අප ශ්‍රී ලංකා නමෝ නමෝ නමෝ නමෝ මාතා'

යනුවෙන් ගායනා කිරීම ඉතා අගනේ ය. ශ්‍රී ලංකාව ම 'සිරි ලක' වෙයි.

1.2 එක මවකගෙ දරු කැළ බැවිනා

ශ්‍රී ලංකාව ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ රට යි. ශ්‍රී ලාංකිකයන් අතර නොයෙක් ජන වර්ගවල පිරිස් සිටිති. නොයෙක් ආගම්වල පිරිස් සිටිති. නොයෙක් භාෂා කතා කරන පිරිස් සිටිති. අප කවර වර්ගයට අයත් වුණත් කවර ආගමට අයත් වුණත් කවර භාෂාවක් කතා කළත් අපි හැම දෙනා ම එක ම ශ්‍රී ලංකා මාතාවගේ දු දරුවෝ යි; දරු කැළ යි. අපි ශ්‍රී ලාංකිකයෝ වෙමු.

ජන වර්ග වශයෙන් බලන විට ශ්‍රී ලාංකිකයෝ ප්‍රධාන වශයෙන් වර්ග **සතරකට** අයත් වෙති:

- සිංහල
- දෙමළ
- මුස්ලිම්
- බර්ගර්

ආගම් වශයෙන් බලන විට ශ්‍රී ලාංකිකයෝ ප්‍රධාන වශයෙන් ආගම් **සතරකට** අයත් වෙති:

(c) Sumitha Publishers

- බෞද්ධ
- භික්ෂු
- ක්‍රිස්තියානි
- ඉස්ලාම්

භාෂා වශයෙන් බලන විට ශ්‍රී ලාංකිකයෝ ප්‍රධාන වශයෙන් භාෂා **තුනක්** කතා කරති:

- සිංහල
- දෙමළ ~ තමිල්
- ඉංග්‍රීසි ~ ඉංගිරිසි

'සිංහල' යන පදය සංස්කෘත භාෂාවෙන් ගත් පදයකි. එය පාලි භාෂාවෙහි යෙදෙන්නේ 'සිහළ' යනුවෙනි. එය හැඳින්වීමට අපේ ම පදයක් ද ඇත. ඒ 'හෙළ' යන පදය යි. ඊට ම 'சிங்களம்' (සිංහලම්) යන පදය දෙමළ බසින් ද 'Sinhalese' (සිංහලීස්) යන පදය ඉංග්‍රීසියෙන් ද යෙදේ.

සංස්කෘත	පාලි	හෙළ	දෙමළ	ඉංග්‍රීසි
සිංහල	සිහළ	හෙළ	සිංහලම්	Sinhalese

මේ තොරතුරු කෙටි වාක්‍යවලින් මෙසේ ලියා දැක්විය හැකි ය:

සියලු ම සිංහලයෝ ශ්‍රී ලාංකිකයෝ වෙති.
එහෙත් සියලු ම ශ්‍රී ලාංකිකයෝ සිංහලයෝ නොවෙති.
ශ්‍රී ලාංකිකයෝ වැඩි දෙනා සිංහලයෝ වෙති.
සිංහලයෝ වැඩි දෙනා බෞද්ධයෝ වෙති.
සියලු ම සිංහලයෝ බෞද්ධයෝ නොවෙති.
සමහර සිංහලයෝ ක්‍රිස්තු භක්තිකයෝ වෙති.

මම සිංහලයෙක් ය.
මම සිංහලයෙකි.
මම සිංහලයෙක් වෙමි.
මම සිංහලයෙක්මි.

අපි සිංහලයෝ ය.
අපි සිංහලයෝ වෙමු.

මේ සිව්වැන්නේ පිරිසට අමතර ව නවත් පණ කොටස් දැනක් ලංකාවේ පිවිත්
වෙති.

වැදි ජනයා

නැගෙනහිර පළාතේ පිහිටි බින්නැන්න හා මහියංගණය වැනි වනබදු පෙදෙස්වල
පිවිත් වන වැදි ජනයා මෙරට ආදිවාසීන් අතරට අයත් ය. මහියංගණයට
නුදුරු ‘දඹාන’ වැනි වැදි ගමකට ගිය විට මේ පිරිස සමග කතා බස් කොට
ඔවුන් දැන හඳුනා ගත හැකි ය.

ගාඩ් ජනයා

සිංහලයන් විසින් ‘රොඩ්’ ‘නුලවාලි’ හා ‘සැඩොල්’ යන නම්වලින් හඳුන්වනු
ලබන මේ ජනයා තමන් හඳුන්වා ගන්නේ ‘ගාඩ්’ යන නමිනි. හෙට්ටිපොළට
නුදුරු ‘කනතොලුව’ වැනි ගාඩ් ගමකට ගිය විට මේ පිරිස සමග කතා බස්
කොට ඔවුන් දැන හඳුනා ගත හැකි ය.

අහිකුණ්ඩික ජනයා

නයිත් හා රිලවුන් නටවමින් ද අත බලා සාස්තර කියමින් ද පිවිත් වන මේ
පිරිසේ වැඩි දෙනා අදත් ගමින් ගමට යමින් ජීවිකාව කර ගෙන යති. ඔවුන්
කතා කරන්නේ ඔවුන්ට ම විශේෂ වූ භාෂාවකින් ය. තැනින් තැන යමින්
පිවිත් වන මෙවැනි ගෝත්‍රිකයන් හැඳින්වීමට ඉංග්‍රීසියෙහි යෙදෙන්නේ ‘gypsy’
(පිප්පි) යන පදය යි.

1.3 ලංකා දීප රත්න දීප

ශ්‍රී ලංකාව මුහුදෙන් වට වුණු රටක් ය. මුහුදෙන් වට වුණු රට හඳුන්වන්නට පද කීපයක් ම සිංහලයෙහි යෙදෙයි:

ද්වීප	:	ද්වීපය	ද්වීපයක්
දීප	:	දීපය	දීපයක්
දිව	:	දිව	දිවක්
දිවයින	:	දිවයින	දිවයිනක්
දූ	:	දූව	දූවක්
දූපත්	:	දූපත	දූපතක්
කොදෙවු	:	කොදෙව්ව	කොදෙව්වක්

ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙහි 'island' (අයිලන්ඩ්) යන පදය යෙදෙයි.
(c) Sumitha Publishers

මේ පද අතුරින් තුනක් ලංකාව හැඳින්වීමට යෙදෙයි:

ලංකා	ද්වීප
ලංකා	දීප
ලක්	දිව

'ද්වීප' යන පදය කුඩා දිවයින හැඳින්වීමට මෙන් ම මහ දිවයින හැඳින්වීමට ද යෙදෙයි. කුඩා ම දිවයින 'කොදෙව්ව' යි. ඊට ඉංග්‍රීසි බසින් කියන්නේ 'islet' (අයිලට්) කියා ය.

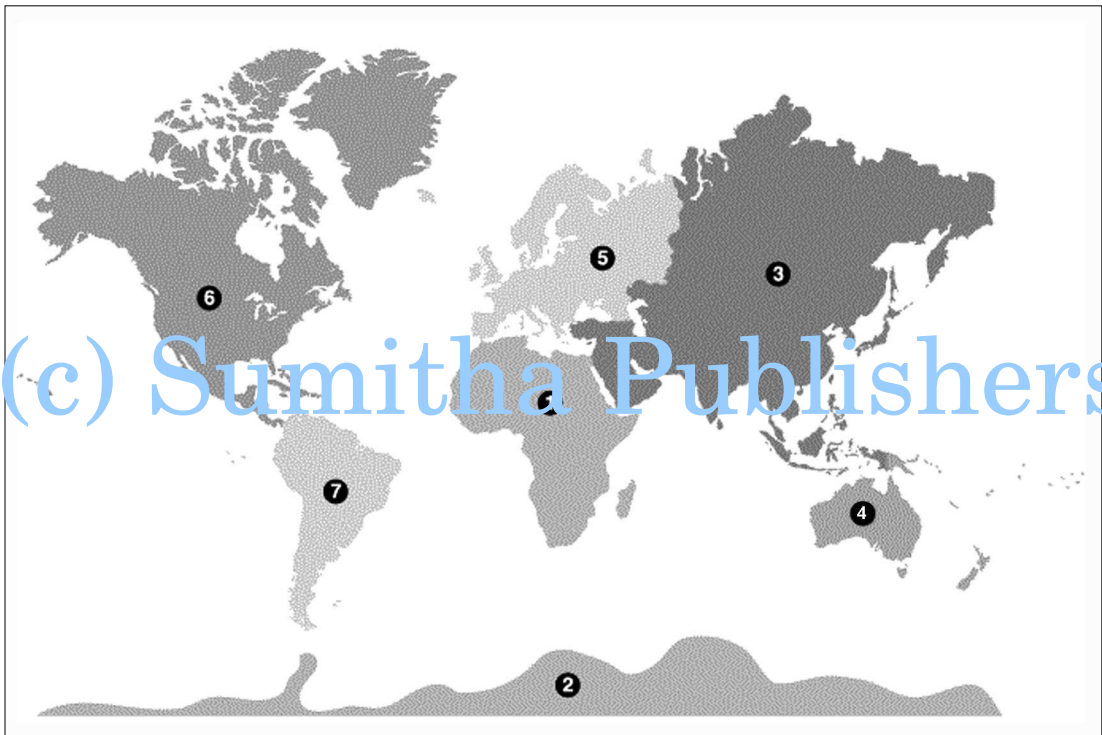
'මහා ද්වීපය' යනු මුහුදෙන් වට වුණු විශාල ම ගොඩ බිම යි.

'මහා ද්වීපය' හැඳින්වීමට ඉංග්‍රීසියෙහි යෙදෙන්නේ වෙන ම පදයකි:

continent (කොන්ටිනන්ට්)

ලෝකයෙහි මහා ද්වීප හතක් ඇත:

1. අප්‍රිකා මහා ද්වීපය	Africa
2. ඇන්ටාක්ටිකා මහා ද්වීපය	Antarctica
3. ආසියා මහා ද්වීපය	Asia
4. ඔස්ට්‍රේලියා මහා ද්වීපය	Australia
5. යුරෝපා මහා ද්වීපය	Europe
6. උතුරු ඇමෙරිකා මහා ද්වීපය	North America
7. දකුණු ඇමෙරිකා මහා ද්වීපය	South America

මහා ද්වීපයක කොටස 'අර්ධ ද්වීපය' යි. ඊට 'subcontinent' යන ඉංග්‍රීසි පදය යෙදෙයි. සමහර ඉන්දියාව හැඳින්වීමට 'ඉන්දියානු අර්ධ ද්වීපය' (Indian subcontinent) යන නම යොදවයි.

ලංකාව නමැති ද්වීපය හැඳින්වීමට තවත් නම් පොත්වල යෙදී ඇත:

- ස්වර්ණ ද්වීපය
- සිංහල ද්වීපය
- රත්න ද්වීපය
- ධර්ම ද්වීපය